

Spravodaj Mestskej časti Košice-Západ

September | č.3/2021 | 12. ročník

**KOMPLETNÝ PROGRAM
PRIMA MUSICA PYRAMIDA
str. 16**

PAW **HAVKÁČ ROKA** PAW

10.10. 2021 OD 10:00 DO 12:00

PRIHLÁSTE SA AJ NA VÝCVIKOVÝ KURZ,
KTORÝ BUDE PREBIEHAŤ OD 11.10.2021

VIAC INFORMÁCIÍ:

agenturahafhaf@gmail.com

0910 498 700

Mestská časť
Košice-Západ

Mestská časť
Košice-Západ

UPOZORNENIE

Dovoľujeme si upozorniť ctенých čitateľov na skutočnosť, že v čase uzávierky a grafického zadania tohto vydania do tlače a pre následnú distribúciu (* pozn.: 06. 09. 2021), sa situácia v spoločnosti ešte stále nachádzala v stave obmedzení a krízových opatrení v dôsledku epidémie spôsobenej koronavírusom COVID-19. Nakoľko v danom čase nedokážeme odhadnúť vývoj situácie, všetky informácie, dátumy a skutočnosti uvedené v tomto vydaní v súvislosti s plánovanými podujatiami a procesmi môžu byť predmetom zmeny. Odporúčame preto všetky aktuálne informácie sledovať na stránke www.kosicezapad.sk alebo FB profile Košice Západ Terasa. Ďakujeme za pochopenie.

Milí Terasania,

leto je pomaly, ale isto za nami a ja dúfam, že ste ho strávili príjemne aj s drobným príspevom kultúrneho a športového programu, ktorý sme pre vás pripravili v podobe už tradičného podujatia s názvom Beach plaza Terasa. Počas tohto podujatia sme vám priniesli množstvo kultúrnych, spoločenských, či športových akcií. Sám som využil možnosť zahrvať si priateľský zápas so susednou mestskou časťou predtým, než sme uvoľnili ihrisko so 100 tonami piesku pre súťažiacich hráčov plážového volejbalu, či deti, ktoré prišli stavať pieskové hrady. Príprava a financovanie tohto podujatia nie sú lacnou záležitosťou, no jednou z úloh mestskej časti je vytvárať podmienky pre kultúrny život a šport. Zadostúčením je pre mňa obľúbenosť u návštevníkov rôznych vekových kategórií. S mnohými z vás som sa stretol aj počas pívneho festivalu, ktorý vďaka silnému zastúpeniu rôznych značiek pív a vynikajúcemu počasiu dopadol na výbornú. Bol to aj priestor na to, aby sa zišli priatelia, ktorí sa počas pandemickej prestávky tak často nestretávali.

Počas leta sme na úrade nezaháľali a snažili sme sa dobehnúť meškanie s prípravami investícií a projektov, ktoré spôsobila pandémia. Množstvo rozpracovaných projektov sa nám podarilo úspeš-

ne dokončiť, či znovunašartovať. Podarilo sa nám úspešne ukončiť rozsiahlu rekonštrukciu zariadenia opatrovateľskej služby, zrekonštruovať časť sály v Atrium klube, vymeniť niektoré herné prvky na ihriskách v správe mestskej časti. Pokročili sme aj v dostavbe chodníkov a ciest na GROT-e, kde tak môžu ďalší obyvatelia svoje domy kolaudovať.

Do konca septembra majú pribudnúť k už zrealizovaným projektom participatívneho rozpočtu ďalšie - obnova detského ihriska na Lučeneckej ulici, vybudovanie ihriska pre hendikepované deti na Markušovej ulici a zriadenie fitparku v parku na Torskej. Do konca októbra sa obnoví ihrisko na Bratislavskej ulici, ktoré tiež patrí medzi úspešné projekty participatívneho rozpočtu. Medzi už zrealizované nápady, ktoré navrhli obyvatelia, sa už skôr v tomto roku zaradila výsadba záhonu pred obchodným centrom na Moldavskej, výsadba lúčnych kvetov na kruhovom objazde na Triede SNP, obstaranie divadelných stanov pre divadlo Hopi-Hope, nerezových stolov pre jedáleň na ZŠ Považská, či knižné búdky rozmiestnené vo viacerých lokalitách v našej mestskej časti.

V zmysle rozpočtu, ktorý schválili miestni poslanci na tento rok, sme opravili aj niekoľko úsekov chodníkov, ktoré boli v havarij-

nom stave. O opravu zvyšných, ktoré to potrebujú, sme požiadali mesto Košice, pretože je ich vlastníkom.

Uvedomujem si potrebu opráv ciest, chodníkov a športovísk vo väčšom rozsahu, či osadenia väčšieho počtu lavičiek, odpadkových košov a ďalších prvkov, ktoré by zlepšili prostredie v ktorom žijeme. Všetko však má svoju postupnosť a poradie. V prvom rade treba brať do úvahy výšku rozpočtu, a to nielen na nové investície, ale aj na údržbu toho, čo máme. Stále tak platí príslovie, že sa treba prikrývať takou perinou, na akú máme. Nemôžeme sa porovnávať s mestom Košice, ktoré má až 77-krát väčší rozpočet, alebo MČ Staré mesto, ktorého rozpočet je 1,7-krát vyšší ako náš. Podstatnú rolu zohrávajú aj úlohy, ktoré máme ako mestská časť zverené. Viac ako polovicu našich zamestnancov tvoria zamestnanci opatrovateľskej služby a matriky, ktorých služby poskytujeme aj pre okolité mestské časti KVP, Luník IX, Pereš, Poľov, Lorinčík a Myslava.

Napriek tomu sa nám darí držať pomer nákladov na mzdy pod hranicou 50 % zo schváleného rozpočtu, hoci sme prijali nových zamestnancov napríklad na overovanie podpisov, na poskytovanie opatrovateľskej služby, údržbu, či na terénnu sociálnu prácu

s ľuďmi bez domova.

Práve prácu s ľuďmi bez domova považujem za veľmi dôležitú, aj keď náročnú, keďže častokrát pomoc, ktorú ponúkame, je ľuďmi bez domova odmietaná. Patrí medzi dlhodobé výzvy, ako napríklad poriadok a čistota verejných priestranstiev, riešenie nedostatku parkovacích miest, či riešenia niektorých environmentálnych problémov, na ktorých priebežne pracujeme.

Drobné úspechy zaznamenávame v oblastiach, ktoré mňa osobne tešia, či je to už podpora zámeru obnovy kina Družba, spustenie pilotného projektu zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu v lokalite „Nová Terasa“, alebo zachovanie Borovicového hája pre verejnosť. V oblasti kultúry sa nám darí pokračovať v príprave naozaj rozmanitých podujatí. Držím nám palce a dúfam, že pandémia neprekazí usporiadanie vianočných trhov, ktoré chceme zorganizovať v závere roka.

Prajem všetkým Terasanom pevné zdravie a príjemnú jeseň.

Mgr. Marcel Vrchota
starosta mestskej časti
Košice-Západ

Výdavky na investičné akcie musíme kontrolovať

MUDr. Igor Jutka MPH,
poslanec MČ Košice-Západ
za volebný obvod 4

Kto chce riadiť, musí aj kontrolovať, ako sa plnia jednotlivé programy hračené z verejných zdrojov. Toto je úloha nás, poslancov Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Košice-Západ a aj ja ju považujem za jednu z mojich hlavných činností ako poslanca.

Podarilo sa mi presadiť vypracovanie monitorovacích správ investičných akcií realizovaných v našej mestskej časti na roky 2021 a 2022, aby schválené investície boli realizované podľa harmonogramu. Chcem zdôrazniť, že to umožní nielen kontrolu efektívnosti realizácie investičných akcií poslancami zastupiteľstva, ale aj kontrolu zo strany širokej verejnosti.

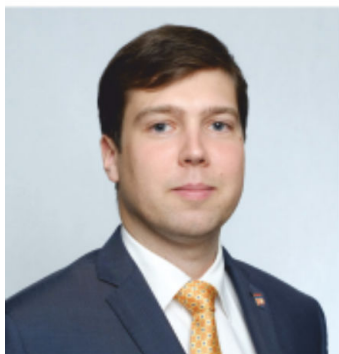
Je to dôležité, pretože naša mestská časť má plánované kapitálové výdavky v celkovej výške 766 270 €. Najväčšími výdavkami v kapitálovom rozpočte vo výške 150 000 € je výstavba nových kontajnerovísk a nových prístreškov nad kontajnery s plánovanými nákladmi 100 000 €.

Výdavky na modernizáciu medziblokovej zelene, konkrétne na revitalizáciu Katkinho parku (1. etapa) majú dosiahnuť 50 000 €, výdavky na spolufinancovanie ukončenia výstavby pozemných komunikácií v lokalite GROT IV Košice sú rozpočtované do výšky 85 200 € (cestná komunikácia na Breznianskej ulici). Ďalších 60 000 € má minúť mestská časť na vý-

stavbu, rekonštrukciu, prípadne modernizáciu ihrísk. Na realizáciu projektov participatívneho rozpočtu z kapitálových výdavkov plánujeme použiť na tieto „občianske projekty“ sumu 69 000 €. Verím, že v tomto roku zrealizujeme aj projekt univerzálneho nesfalšovateľného kľúča na uzamykanie vybudovaných uzavretých kontajnerovísk.

Budem sa snažiť, aby sa v rozpočte na budúci rok vyčlenili potrebné prostriedky na realizáciu pripravených zámerov, ktoré podľa môjho názoru prispievajú k skvalitneniu života obyvateľov mestskej časti Západ. Podrobnejšie o tom budem informovať v ďalších číslach občasnika.

Ešte je čas urobiť viac

Mgr. Dominik Karaffa,
poslanec MČ Košice-Západ
za volebný obvod 3

stoja. Nie uspokojiť sa so stavom, ktorý je a prispôsobiť sa mu.

Aj napriek tomu, že naša mestská časť je jednou z najbohatších v Košiciach, nedokážeme naše financie efektívne míňať na zlepšenie kvality života obyvateľov. Naopak, sú štedro míňané na chod úradu...

Od roku 2019 máme na Terasie participatívny rozpočet. Úrad mestskej časti však stále nezrealizoval víťazné veľké projekty z roku 2019 a 2020, za ktoré hlasovali obyvatelia. Aj napriek viacerým poslaneckým požiadavkám opravujeme chodníky v menšom rozsahu, ako by sme mohli, a vedenie mestskej časti nám, poslancom, z roka na rok sľubuje, že rozsah zvýši. Stále nie je zrealizovaný chodník prepájajúci mestskú časť Staré mesto a Terasu cez bývalý evanjelický cintorín, hoci sme na tento projekt vyčlenili peniaze koncom roka 2019.

Aj napriek sľubom o spracovaní koncepcie riešenia statickej dopravy a zrealizovanému monitoringu počtu vozidiel a parkovacích miest na Terasie nám, poslancému zboru, nebola predstavená žiadna vízia ako riešiť parkovanie na Terasie. Samozrejme, svoju úlohu zohrala aj pandémia koronavírusu, ale s ňou bojujú aj iné samosprávy a výsledky ich práce sú viditeľnejšie. Nádej vkladám aspoň do revitalizácie parku na Torskej ulici. Môj návrh na opravu parku podporili poslaneckí kolegovia a samotné práce bude vykonávať Správa mestskej zelene Košice ešte v tomto roku.

V oblasti čistoty sme sa na sídlisku nepohli ani o krok. Namiesto toho počujeme stále rovnaké dôvody „prečo sa to nedá“. Príklady z iných košických mestských častí však ukazujú, že v tejto oblasti sa dá robiť pre obyvateľov viac, aj keď narážame na kompetenčný

problém. Obyvatel' sa však nepýta, či z jeho daní upratuje sídlisko magistrát alebo mestská časť. Obyvatel' požaduje výsledok a tu vnímam veľké rezervy, na ktoré upozorňujem kompetentných dlhodobo.

Už niekoľko mesiacov má mestská časť nájomnú zmluvu na pozemky pod viacerými problémovými kontajneroviskami. Uvidíme, či realizáciu uzamykateľných kontajnerovísk na Idanskej, Muškátovej či v lokalite Trieda SNP/Hronskej zrealizuje mestská časť Košice-Západ ešte v tomto roku.

Napriek všetkým okolnostiam som presvedčený, že stále je tu priestor a čas aj v tomto volebnom období urobiť pre našu mestskú časť viac. Preto aj touto cestou apelujem na vedenie našej samosprávy, aby sa pohli dľa.

Nedáme pokoj kompetentným

JUDr. Mgr. Ladislav Rovinský,
poslanec MČ Košice-Západ
za volebný obvod 1

V tomto roku sme vstúpili do druhej polovice funkčného obdobia tohto zastupiteľského zboru v mestskej časti Košice-Západ. V prvom rade sa chcem poďakovať všetkým aktívnym občanom za ich podnety a pripomienky. Snažíme sa na všetky reagovať okamžite a niektoré môžeme považovať za vybavené. Na tých, pri ktorých z rôznych príčin nie je možné okamžité vybavenie alebo riešenie, ešte pracujeme.

Niektoré z už realizovaných návrhov a podnetov, ku ktorým patrí napríklad parter na ulici Obrody, budú vyžadovať reparát. Ďalšie projekty sa administratívne pripravujú, k nim patrí napríklad vybudovanie uzamykateľného

kontajneroviska v lokalite na hranici ulíc Hronskej a Triedy SNP. Pri zložitom vzťahu starostlivosti o majetok mesta Košice a mestskej časti Košice-Západ niektoré záležitosti trvajú aj na môj vkus dlho. Procesy a termíny pri nich však nepustia a zrejme bude potrebné v záujme občanov niektoré z nich zmeniť.

Napriek spomínaným prekážkam sa však niektoré veci pohli smerom dopredu k ich realizácii. Tu môžem spomenúť napríklad naplánované opravy chodníkov. Mrzí nás, že niektoré projekty, ktoré by mohli zvýšiť komfort života obyvateľov viacerých lokalít, sa javia vďaka niektorým inštitúciám (napríklad Krajský

dopravný inšpektorát Policajného zboru SR) ako neriešiteľné. Konkrétne ide o priechody pre chodcov cez Triedu SNP medzi Luníkmi I a II a Luníkmi IV a V, ktoré na spomínaných miestach v minulosti boli, ale potom ich zrušili. My sa ale odbiť nedáme. Pre obyvateľov sídliska Terasa riešime aj parky a stromy. Park Torská sme s kolegom poslancom Karaffom posunuli ďalej ku riešeniu a prvý verejný atletický areál na seba už tiež nedá dlho čakať.

Nedáme pokoj kompetentným, kým vaše a teda aj naše podnety nevyriešia. Práve preto čakáme na ďalšie vaše námety, nápady a pripomienky.

ČO DÁVA SENIOROM ICH KLUB? KONTAKT S LÚĎMI!

V mestskej časti Košice-Západ v súčasnosti žije takmer 10-tisíc ľudí v dôchodkovom veku aj s ich radosťami a starosťami. K tomu, aby mohli aj jeseň svojho života tráviť zmysluplným spôsobom, im pomáha v rámci svojich možností aj mestská časť vo svojom dennom centre na Laboreckej ulici.

Denné centrum je okrem iného aj sídlom troch klubov seniorov. Jedným je klasický Klub seniorov, ktorý vznikol z niekdajšej Jednoty dôchodcov. Druhým je Klub maďarských seniorov a tretím Klub kresťanských seniorov. Na tieto kluby mestská časť prispieva pravidelnými dotáciami. Okrem toho finančne prispieva aj na činnosť klubu seniorov z U.S.Steelu s názvom Jeseň života, ktorý sídli pri obchodnom centre na Luníku II.

Aktívni kresťanskí seniori

Z tých ktoré sídlia v dennom centre na Laboreckej, je v súčasnosti najaktívnejším Klub kresťanských seniorov. Už roky sú jeho srdcom manželka Mária a Metod Turčanovci. Veľmi dobre sa pamätajú napríklad aj na to, ako pred vyše 25 rokmi klub vznikol v maličkých priestoroch jednoizbového bytu na ulici Výstavby.

„Keď vzniklo pred štyrmi rokmi občianske združenie Klub kresťanských seniorov, začali sme si viesť presnú evidenciu. K dnešnému dňu máme už 228 členov. Časť už, pravda, zomrela, niektorí sa presťahovali. Teraz máme zae-

vidovaných vyše 190 členov. Z toho je aktívnych vyše 100 členov. Samozrejme, do združovania zasiahli v pandemickej situácii s koronou aj prísne pravidlá. Aktuálne je opäť limit 15 ľudí naraz v klubovej miestnosti,“ hovorí pán Turčan.

Zájazdy i oslavy

V klube sa členovia stretávajú dvakrát týždenne – v pondelok a vo štvrtok. V pondelok sú väčšinou v miestnosti na Laboreckej, konajú sa nejaké oslavy jubilatov, porozprávajú sa, zaspievajú si, či pripravujú plán činnosti. „Počas štvrtkov sa snažíme, najmä teraz, cez koronu, ísť niekam vonku, na pekné miesta, ktoré sú v dosahu. Už máme miesta, kam chodíme pravidelne. Na bežné akcie príde okolo tridsať až štyridsať ľudí. Ak ideme niekam autobusom, tak aj 50 ľudí. Nedávno bol veľký záujem o zájazd autobusom do Levoče a Vrbova, kde je termálne kúpalisko. Počas púte sa na horu nad Levočou veľa ľudí nedostane, autobus tam nepustia a predsa len máme medzi sebou aj takých, ktorí chodia o paličke a peši sa hore nedostanú,“ vysvetľuje pani Turčanová. Veľmi radi si členovia klubu spomínajú na výlety do poľského Krakova či Zakopaného, v Maďarsku navštívili Tokajskú oblasť. Teraz však už z viacerých dôvodov nemôžu ísť na dva dni, tak sa vyberajú ciele, kde sa to dá stihnúť za jeden deň – Turzovka, Tatry, Šírava. Z podujatí v klubových miestnostiach sú medzi nimi veľmi obľúbené každomesačné

akcie nazvané duchovné obnovy, tam chodí veľa ľudí. Organizujú aj oslavy jubilatov – najprv v kostole, potom v klubovni. Na Annu zvyknú zasa robiť piknik na Bankove, chodia vláčikom na Alpinku, ale aj na chaty v rámci turistiky. Pravda, len tí, ktorí vládzu.

Prečo prísť?

Čo seniorom členstvo v klube dáva? Manželom Turčanovcom veľa organizačných starostí, ale v prvom rade veľa radosti. „Keď ideme po Terasu, vždy stretne niekoho, koho sme spoznali v klube. V našej vekovej kategórii sa ľudia chcú ešte združovať. Veľa ľudí sa práve v klube spoznalo, sme tam ako jedna rodina. Je pravda, že veľa ľudí prišlo do klubu ešte s niekým, ale potom sa skamarátili s ďalšími a ďalšími a tie priateľstvá pretrvávali,“ tvrdia sverne.

Práve to je podľa nich príčina, prečo do klubu ľudia chodia. Pobyť v klube im dá spoločnosť, majú sa s kým porozprávať, prebrať novinky, rozobrať situáciu v spoločnosti. Veľmi často prídu do klubu ženy, ktoré ovdovejú a zostanú samé. Tá žena už potom nemá s kým doma komunikovať. To, že príde do klubu a ide s ďalšími seberovnými napríklad vonku, to sa jej veľmi ráta. Sama by totiž vonku nikdy nešla. Nájde si prostě spoločnosť. To isté platí aj pre vdovcov. V klube vznikli aj silné priateľstvá. Väčšinou to býva tak, že príde napríklad ženička do klubu, zistí čo a ako a dovedie aj svoje kamarátky z ulice či z bloku.

Viac chodia ľudia do klubu na jeseň, v zime a na jar. V lete ani veľmi nie, vtedy sa často starajú o vnukov. A niekedy sa stáva, že by aj išli niekam, napríklad do Popradu na kúpalisko, ale nemôžu, lebo majú doma vnúčikov.

Dôvod na aktivitu

„Nezanedbateľnou výhodou členstva v klube je aj to, že dostaneme z mestskej časti dotáciu. Dôchodcovia nemajú peňazí nazvyš a sami by sa práve z finančných dôvodov nikdy nedostali tam, kam sa dostanú v rámci klubu. Členské príspevky by to nepokryli. Teraz je však aj tu trochu problém. Pre covidovú situáciu sme nemali kedy a kde dotáciu vyčerpať a museli sme peniaze vracať,“ opisujú svoje skúsenosti Turčanovci. Samozrejme, že veľa ich aktivít spadá do duchovnej sféry. Sú kresťanským klubom. Ich členovia patria najčastejšie k rímskokatolíckej viere, majú však aj grékokatolíkov, evanjelikov a dokonca aj baptistku. Ľudia ich prijali a cítia sa s nimi dobre. Čo je však najdôležitejšie? „Ak niekto v dôchodkovom veku ostane sám doma, nemal by pri pustiť, aby spustol. Radšej nech príde k nám do klubu. Ak si na to zvykne, zrazu má dôvod z toho bytu vyjsť, obliecť sa na to, má kam ísť. Príde sa zabaviť, zaspievať, veľa nového sa dozvie a spozná. Ľudia sa jednoducho dobre cítia v spoločnosti seberovných,“ odkazujú ostatným seniorom napriek veku stále čiperní a aktívni dôchodcovia.

fotodokumentácia

Anna piknik Bankov

Aquacity Poprad

Háj - Pri Anjelovi

Foto na strane KKS

Jasov - Premonštrátsky kláštor

Kúpele Čiž

Posedenie v klube

Pútnické miesto hora Zvrí

Jazieko v mestskom parku

NÁRAMOK PRE ZÁCHRANU ŽIVOTA

Po dlhom čase, počas ktorého bola činnosť klubov seniorov pozastavená, sa konečne v letnom období opäť mohli dôchodcovia z mestskej časti Košice-Západ spoločne stretávať a organizovať športové i kultúrne aktivity. Okrem pravidelných stretnutí v klube, ako i v komunitnej záhrade mali príležitosť sa zúčastniť napríklad aj zaujímavých prednášok, ktoré napomáhajú skvalitňovať ich život.

V utorok 10. augusta privítali v priestoroch klubu pani JUDr. PhDr. Martinu Netolickú, vedúcu sociálneho úseku Strediska sociálnej pomoci mesta Košice.

Predstavila seniorom nášho klubu sociálnu službu, ktorá má pomôcť

zabrániť vzniku krízovej situácie, alebo zabezpečiť jej riešenie. Je to možné prostredníctvom signalizačného zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí na základe vyslaného signálu potrebnú pomoc.

Spomínaným „záchranným lanom“ je SOS náramková služba. Veľmi jednoducho pomôže osamelým žijúcim osobám, ktoré sa môžu dostať do situácie, kedy si nedokážu sami privolať pomoc klasickým mobilným telefónom. A môže sa to, najmä u seniorov, veľmi ľahko stať. Stačí náhle zhoršenie zdravotného stavu či pád a ak človek nemá pri sebe mobil a nemôže sa k nemu dostať, je problém. A to už nehovoríme o

prepadnutí, alebo ohrození života inou osobou.

SOS náramková služba zabezpečuje nepretržité monitorovanie klienta po dobu 24 hodín 7 dní v týždni. Seniori z nášho klubu sa dozvedeli, čo všetko je potrebné zabezpečiť, aby im sociálna služba bola poskytovaná, aký je poplatok

za túto sociálnu službu a následne si i samotný náramok prezreli a mohli vyskúšať. Najmä pre osamelo žijúcich ľudí so závažnými zdravotnými problémami môže byť tento náramok voľbou, ktorá im môže zachrániť život.

Seniori z Terasy počujú, ako môže náramok zabrániť tragédii

AJ PLASTOVÝ VRCHNÁK MÔŽE POMÔCŤ

Velké drôtené plastové srdce pred budovou Miestneho úradu mestskej časti Košice-Západ je neprehliadnuteľné. Je určené pre zber plastových vrchnáčikov z PET fliaš, ktoré najčastejšie končia v lepšom prípade v kontajneroch na separovaný zber, v horšom prípade v komunálnom odpade, či nebudaj odhodnené spolu s fľašou niekde na trávniku či chodníku. O tom, aká je to záťaž pre životné prostredie, sa toho popísalo a pohovorilo už dost.

S potešením musíme skonštatovať, že obyvatelia našej mestskej časti si rýchlo zvykli plastové vrchnáky odniesť práve do „nášho srdca“. Nosia ich ľudia každého veku, často prídu s plnými taškami, ktoré vysypú cez otvor dovnútra. Veľkú radosť z takej várky majú najmä deti. Otvor na vhadzovanie je síce pre ne pomerne vysoko, ale keďže je srdce umiestnené priamo pri schodoch do budovy, dosiahnu naň aj tí najmenší.

Pracovníci jednej z firiem, ktorá spolupracuje s mestskou časťou, nainštalovali srdce na jeho miesto ešte 19. júla tohto roku. Netrvalo ani tri týždne a už z neho bolo treba pestrofarebný obsah vybrať. O ďalšie necelé tri týždne bolo opäť plné a tak ho pracovníci úradu vyprázdňovali. V druhom septembrovom týždni bolo vyprázdnené tretíkrát. Stále pokračujeme a Terasania nosia ďalšie tašky plné vrchnáčikov.

Pri každej „váрке“ vybrali pracovníci mestskej časti vyše 100 kilogramov plastových vrchnáčikov. Poputujú do špecializovanej firmy,

ktorá ich vykupuje. Keďže vrchnáky sú v porovnaní s fľašami tvrdším plastom, ktorý je vhodnejší na ďalšie spracovanie, sú žiadaným zberným artiklom.

Výťažok zo zberu mestskej časti Košice-Západ poputuje na charitatívne účely. Samozrejme, pri výkupnej cene 22 centov za kilo-

gram ich bude treba vyzbierať ešte veľa, aby sa dosiahla zmysluplná suma. Podstatné však je, že Terasania majú jedinečnú príležitosť prispieť k čistejšiemu životnému prostrediu a zároveň aj získať financie buď pre zeleň v mestskej časti, alebo niekomu, kto to potrebuje. Stačí, ak plasto-

vé fľaše a plechovky odnesú v rámci projektu „Bude z toho haluz“ do výkupu v predajniach obchodného reťazca na Popradskej, alebo Moldavskej ulici a vrchnáky zasa do srdca pri budove Miestneho úradu mestskej časti Košice-Západ na Triede SNP 39.

LETNÁ PLÁŽ A PIVNÝ FESTIVAL NA TERASE SÚ ZA NAMI

Ambiciózny projekt pod názvom „Beach Plaza Terasa“ nie je na najväčšom košickom sídlisku nič nové. Úspešne sme ho odštartovali pred 6 rokmi a pravidelne sa teší vysokej návštevnosti divákov aj bežnej verejnosti.

100 ton piesku pre plážové aktivity

Aj tento rok si veľká „beach“ na Terasa vyžiadala viac ako 100 ton piesku, ktorý na námestí v centre košického Západu pred OC Galéria vytvoril priestranstvo určené predovšetkým na letné plážové športy a sprievodné aktivity.

Medzi TOP podujatia tohto leta, a to nielen na Terasa, ale i v celých Košiciach, nepochybne patrí „áčkové“ Majstrovstvá SR v plážovom volejbale v dňoch 23.-25. júl, či Východoslovenský pohár v tomto olympijskom športe. Práve ním odštartoval samotný projekt v piatok 2. júla a pokračoval celý prvý júlový víkend. Aj ďalšie víkendy letných prázdnin venovali organizátori aktívnej zábave.

Najmä ženská časť návštevníkov sa tešila na jedinečný 3-hodinový maratón fitness disciplín. Najprv nočná zumba v piesku s viacerými slovenskými inštruktormi pod názvom Karibik Zumba Night v piatok 16. júla a o deň neskôr 3-hodinové skákanie na trampolínach pod názvom Terasa Jumping Festival, ktorým sa zavŕšil prvý športový víkend projektu.

Oblíbené stavenie hradov, v závere pívny festival

„Sobota 10. júla patrila deťom a ich rodičom. Svoje zručnosti si zmerali v tradičnom stavení pieskových hradov. Postavili tak možno aj svoj vysnívaný zámok, alebo si len tak pripomenuli dovolenkovú atmosféru pri mori. V tento deň v znamení hesla „Vitaj, leto!“ nechýbali ani detské atrakcie, nafukovadlá, aquazorbing vo fontáne, maľovanie na tvár, či súťaže a odmeny pre aktívne deti a rodinky. Novinkou detského popoludnia bol rozprávkový expres – autobus, ktorý je súčasťou projektu, ktorý sa stal na celoštátnej úrovni úspešným a realizujeme ho v spolupráci s organizáciou Feman. Pokrstili sme detskú ilustrovanú knihu a k jej krstu prišli zaspievať známi speváci ako Martin Husovský, Tomáš Buranovský či Rastó Kopina zo skupiny Nocadeň. V programovej štruktúre sme nezabudli ani na sprievodné týždenné kultúrne aktivity. Pravidelné divadelné utorky, filmové „open-air“ stredy s česko-slovenskými kinohitmi, či hudobné štvrtky s kapelami. Pravú letnú atmosféru dovtvorili chladené nápoje, či chutné langoše, ktoré sme taktiež pred obchodným centrom mohli nájsť“, zhrnul dianie na letnom projekte starosta košickej Terasy Marcel Vrchota. Ako dodal, vyvrcholením júla boli zápasy tých najlepších

slovenských volejbalistov, ktorí si na Majstrovstvách Slovenska „A“ kategórie do Košíc prišli zmerať sily v tomto mimoriadne obľúbenom plážovom športe.

„Spolu s fanúšikmi športu i návštevníkmi týchto majstrovstiev sme hráčom vytvorili parádnu pravú košickú atmosféru. Vyšportované telá v plavkách predsa bežne na námestí pred obchodákom uprostred panelákov nestretnete,“ dodal starosta. Letný projekt na Terasa „finišoval“ začiatkom augusta, kedy sa na košický Západ presunul mimoriadne obľúbený veľký pívny festival, ktorý sa mal uskutočniť pôvodne v máji ako súčasť festivalu Dni Terasy. Aj tento rok nechýbalo viac ako 50 druhov pív, špeciality z grilu, hudobno-zábavný program a detské atrakcie. Za hudobné kapely spomeňme Traky, Green Day revival, či kultové české hity v podaní revivalových skupín Olympic a Kabát. Počas dvoch dní potešil návštevníkov i sám starosta Marcel Vrchota, ktorý obslúžil milovníkov zlatistého moku dvesto starostovskými pivami zdarma.

Deti potešili rozprávky, športovcov aj basketbal

Aj na najväčšom košickom sídlisku zanechala koronakríza obrovský deficit kultúry, ktorý chceli organizátori práve v lete čiastočne „dohnať“ extra bonusmi. „Toto leto bolo veľmi špecifické nielen doplnenými akciami, či ich

širšou ponukou, ale aj samotným trvaním projektu pred Galérkou. Počas divadelných utorkov sme sa znova rozhodli pre dvojnásobnú dávku zábavy - najprv pre deti a rodinky v podaní Uja Luba s rozprávkami a hneď potom aj pre dospelých divákov v podobe komédií. Stredajšie večery obohatili najnovšie kinofilmy pod holým nebom. Počas posledných júlových dní plážový volejbal vystriedal čoraz populárnejší 3x3 basketbal na profesionálnych ihriskách, ktoré nahradili pieskovisko na prelome mesiacov. Dočkali sme sa teda v Košiciach ďalšej celoslovenskej konfrontácie najlepších športovcov vo svojom odvetví, teda streetbasketbalistov,“ informuje vedúci oddelenia kultúry a športu Dominik Béreš. Ako ďalej uvádza, k novinkám tohto leta pribudla aj veľká výstava motocyklov a ukážky freeriderov počas prvej augustovej nedele, či celomesačná interiérová výstava superhrdinov v životnej veľkosti.

Dôležitou informáciou najmä pre širokú verejnosť, ale aj športové kluby bola tak, ako počas minulých rokov možnosť prísť si zadarmo zahrať plážový volejbal uprostred sídliska. Či už teda vo voľnom čase „na blint“, alebo počas pracovných dní v čase od 10.00 do 20.00, keď si dokonca mohli amatérski hráči ihrisko vopred rezervovať. Vedenie najväčšej košickej mestskej časti Západ sa už teraz zamýšľa nad nasledujúcim ročníkom, ktorý by v roku 2022 mohol prilákať divákov ešte väčšími a atraktívnejšími programami. Uvidíme, ako okolnosti s koronakrízou umožnia realizovať všetky kultúrne či športové projekty, ktoré má Terasa v pláne uskutočniť buď ešte v tomto, alebo v nasledujúcom roku.

POĎAKOVANIE PARTNEROM: FABRICA CAFÉ • Arca • DEICHMANN • CCC • Kilpi • People Cafe Bar • PARTYLAND

NAJSILNEJŠÍ MUŽI SLOVENSKA, ČESKA A MAĎARSKA SI ZMERALI SILY NA TERASE

Košická Terasa si po doterajších súťažiach v štýle „Strongman“ získala titul lákavých pretekov silákov v Európe nielen svojou náročnosťou a profesionalitou, ale hlavne veľkým diváckym záujmom.

Aj tento rok na Terasa v sobotu 11. septembra vystúpili najsilnejší pretekári nominovaní zo Slovenska, Česka a Maďarska. Toto jedinečné podujatie s nadľudskými výkonmi silákov aj tento rok priniesol do Košíc tím spolupracovníkov – organizátorka športových akcií a vrcholová fitness trénerka Janka Kordiaková spolu s najväčšou mestskou časťou Košice-Západ a Mestom Košice.

Preteky prebehli pod gesciou profesionálnej siláckej organizácie najstaršieho slovenského (dnes už bývalého) strongmana Braňa Goliara – Strongman Bánovce nad Bebravou. Ten v súčasnosti pôsobí

v štruktúrach medzinárodných siláckych organizácií a je aktívnym európskym rozhodcom v súťažných disciplínach strongmanov.

Pýtala najmä disciplína vo fontáne

Súťaž silákov sa v Košiciach predstavila už po jedenásťkrát. Popri nadľudských výkonoch silákov dostali priestor aj amatérski nadšenci a tiež deti, ktoré organizátori zapojili do rôznych zábavných súťaží o špeciálne ceny. Detských silákov oceňovali samotní herkulovia. Organizátori dali ako zvyčajne príležitosť aj jednotlivcom z verejnosti, ktorí si mohli vyskúšať niektorú z disciplín v vlastnej koži. Súťaž bola rozdelená do dvoch hlavných kategórií – profesionáli a amatéri. Svalovcov čakalo dokopy 10 silových a vytrvalostných disciplín (po 5 disciplín v každej kategórii), ako napríklad pritahovanie dvojtonovej dodávky s ľuďmi, prenášanie 400-kilogramového bremena na

vzdialenosť 30 metrov, mŕtvý ťah s automobilom, prehadzovanie ťažkých vriec do výšky. Nechýbala ani špeciálna disciplína, ktorou je práve košická Terasa a namiesto pred OC Galéria známa – preteky vo fontáne, v ktorej siláci na čas prenášali galóny vody cez vodnú hladinu fontány.

Český a slovenský šampión boli favoritmi

Slovenskú republiku reprezentovali traja najsilnejší muži – Igor Petřík, Zsolt Zlatner a Maroš Štefaňák. Práve Petřík bol päťnásobným držiteľom majstrovského titulu Najsilnejší Slovák, víťazom Európskeho pohára silných mužov, či premožiteľom dlhodobého neprekonaného maďarského rekordu v mŕtvom ťahu jednou rukou. Farby Českej republiky hájili Jiří Žaloudek a Zdeňek Vávra. Vávra bol na košickej Terasa víťazom súťaže v roku 2020 a pokúsi sa svoj triumf obhájiť. Legendou je druhý menovaný Čech Žaloudek,

najdlhšie profesionálne pôsobiaci český strongman, držiteľ množstva medzinárodných trofejí. Zaujímavosťou je aj to, že sa živí ako kaskadér, hral vo filmoch Kájínek či v komédiách Zdeňka Trošku a robil osobného bodyguarda Karla Gotta.

Maďarsko prišiel reprezentovať Erik Fekete, ktorý sa v Košiciach predstavil vôbec po prvýkrát počas svojej aktívnej kariéry. Po druhýkrát sa v Košiciach v rámci jedného podujatia spojila súťaž profesionálnych silákov a účasť amatérskych nadšencov tohto dynamicky sa rozvíjajúceho športu. Popri šiestich medzinárodne titulovaných strongmanoch sa predstavila aj šesťka košických amatérskych športovcov, ktorí sa pobili o zlatú madailu s titulom Košický Strongman – amatér 2021. Keďže sa akcia konala po uzávierke aktuálneho vydania občasníka Terasa, jej výsledky boli zverejnené na internetových informačných kanáloch mestskej časti Košice-Západ.

SLÁVNOSŤ JUBILANTOV

Blíži sa október, mesiac úcty k starším. Pri tejto príležitosti starosta mestskej časti Košice-Západ Marcel Vrchota pozve v stredu 6. októbra podvečer jubilujúcich obyvateľov Terasy, ktorí sa prihlásili, na milé stretnutie spojené s pohostením, kultúrnym programom a neformálnym posedením pri čaši vína do sídla miestneho úradu na Triede SNP 39. Aj takto chce naša mestská časť vzdať poctu jubilantom, ktorí prednedávnom oslávili, či o nedlho oslavia životné jubileum, teda 70, 75, 80 a viac rokov. Pre oslávencov má starosta pripravený aj malý darček ako symbol spomienky na tento pamätný deň a kultúrny program v podobe koncertu v pyramíde. Zároveň je táto informácia aj výzvou pre všetkých tých, ktorí sa nedávno dožili, respektíve čoskoro dožijú okrúhleho veku

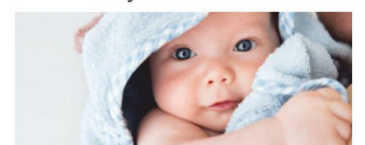
života. Ani vás nemôžeme na takúto slávnosť pozývať automaticky. V zmysle nariadenia o ochrane osobných údajov sa jubilujúci obyvatelia Terasy musia sami prihlásiť vyplneným formulárom. Ten získajú a vyplíšu buď osobne v podateľni miestneho úradu, alebo na webovej stránke www.kosicezapad.sk v priečinku „Jubilanti“ a pošlú ho mailom na adresu miestnyurad@kosicezapad.sk, prípadne ho doručia osobne, či poštou priamo na miestny úrad košického Západu.

VÍTANIE NOVORODENCOV

Oniekoľko týždňov, konkrétnejšie v závere októbra, by sme radi privítali na pôde kultúrno-spoločenského centra Átrium klub v Zuzkinom parku novonarodené detičky, ktoré sa v posledných mesiacoch narodili rodičom bývajúcim na Terasa. Čaká na nich milý ceremoniál prijímania za nových „občianok“ najväčšej mestskej časti Košíc spojený s malým programom a stretnutím so starostom, ktorý zároveň malým ratolestiam symbolicky odovzdá pamätný list o prijatí za občana. Už tradične sa rodičia môžu s dieťaťkom odfotiť pri historickej drevenej kolíske. Darčekom v podobe hygienických potrieb pre novorodenca mestská časť myslí aj na domáce pomôcky pre rodičov, ktoré sa určite pri starostlivosti o bábätko zídu. Ak sa medzi čitateľmi našli aj ro-

dičia čakajúci na nový prírastok, alebo rodičia, ktorí sa nestihli na takúto slávnosť prihlásiť, vedzte, že aj vás radi uvítame. Zmena európskych pravidiel na ochranu osobných údajov nám však neumožňuje pozývať vás na toto podujatie bez vášho súhlasu. V prípade vášho záujmu stačí, ak vyplníte formulár, ktorý nájdete na webovej stránke www.kosicezapad.sk v priečinku „Uvítanie novorodencov“, alebo si ho vyzdvihniete v podateľni miestneho úradu na Triede SNP 39, prípadne nám svoj záujem napíšete mailom a my vám formulár späťne zašleme elektronicky.

BUDÚ SA MENIŤ PRAVIDLÁ PRE PARTICIPATÍVNY ROZPOČET

V roku 2019 začala mestská časť Košice-Západ ako prvá z košických mestských častí s projektom participatívneho rozpočtu. Čo to vlastne ten participatívny rozpočet je a čo priniesie pre obyvateľov?

„Participatívny rozpočet je najpriamejším spôsobom realizácie občana na správe vecí verejných a možnostiach rozvoja svojej lokality, či už z pohľadu napríklad kultúrnych akcií, alebo stavebnej činnosti,“ vysvetľuje tajomník participatívneho rozpočtu mestskej časti Košice-Západ Bc. Adam Beregszászi. Jeho podstatou je to, že občan sám má možnosť podať vlastný projekt. Ten sa následne posudzuje, či je možné ho uskutočniť. Keď projekt vyhovuje všetkým kritériám a mestská časť ho vie zrealizovať vo svojich možnostiach, zaradí sa medzi tie, o ktorých občania hlasujú. Víťazné projekty mestská časť realizuje. Tak je predmetom rozvoja to, o čo majú obyvatelia skutočný záujem.

Malé a veľké projekty

Pravidlá pre prihlásené projekty si určuje každá obec, alebo mestská časť sama. Musí ich však schváliť príslušné zastupiteľstvo. Každý rok sa upravujú, pretože všetko prechádza určitým vývojom. V našej mestskej časti sa rozdeľujú prihlásené projekty na takzvané malé a veľké. Malé sú do rozpočtu 1600 eur a veľké sme doteraz mali do sumy 12 000 eur. „V minulom roku sme prijali osem malých a šesť veľkých projektov. Z objektívnych príčin – pandémie a s tým spojené opatrenia – bola realizácia niektorých z nich pozdržaná a v súčasnosti sa to snažíme doháňať. Niektoré sa dajú zrealizovať hoci aj v priebehu mesiaca, napríklad kultúrna akcia. Pri iných, ako napríklad výstavba knižných búdok, musíme zohnať zhotoviteľa, vytvoriť objednávku, posúdiť a následne sa to potom môže osádzať. Tu to môže ísť o dosť rýchlejšie, ako pri veľkých projektoch,“ tvrdí A. Beregszászi.

Pri veľkých projektoch, v minulom roku to bolo do 12-tisíc eur, nás brzdi administratívna činnosť pri zisťovaní inžinierskych sietí, či posudzovaní projektov počas stavebného konania. Nadobudnutie nájomného vzťahu na príslušnú parcelu je tiež zdĺhavý proces. Z našich projektov sú to napríklad detské ihriská, na ktorých sa momentálne pracuje.

Menej, ale za viac

Po doterajších skúsenostiach plánujú kompetentní zmeniť pravidlá participatívneho rozpočtu. „V prvom rade chceme zmeniť počet projektov, aby boli v čo najkratšom čase uskutočnené. Hlavne však ide o to, že bude väčší obnos na jednotlivé projekty. Prvky samy o sebe sú drahé, ale keď vyhrá nejaké detské ihrisko, tak za 20-tisíc sa už dá postaviť poriadne ihrisko. Preto sme znížili počty veľkých projektov, ale zvýšili objem. Navrhujeme prijať 5 projektov v hodnote 1500 € a tri projekty v hodnote do 20 000 €,“ približuje tajomník Beregszászi.

Tak sa podľa jeho slov financie zместia do balíka vyčleneného na participatívny rozpočet z rozpočtu mestskej časti, ktorý schvaľuje miestne zastupiteľstvo. Zároveň si kompetentní budú môcť vyriešiť neprijemnú situáciu, keď realizáciu projektov zdržali protipandemické pravidlá, a dobehnúť čas. Preto je lepšie urobiť jeden ročník s menším počtom projektov, ale s väčšími sumami.

Po septembrovom zastupiteľstve, keď sa schváli potrebný balík financií, bude mestská časť vyhlasovať ďalší, v poradí už tretí ročník participatívneho rozpočtu. „Od októbra sa budú prijímať projekty, aby sme to do decembra, keď sa bude robiť záverečný účet, mali nakalkulované v rozpočte,“ hovorí A. Beregszászi.

Prvý ročník

V roku 2019 zvíťazilo v hlasovaní obyvateľov 5 veľkých projektov do 10-tisíc eur a 5 malých projektov do 1699 eur. Z malých projektov išlo o okrasný záhon na Moldavskej pri SOŠ automobilovej, petangové ihrisko na Brigádnickej, čističky vzduchu pre Terasáčik a kluby seniorov, šijacie stroje pre Denné centrum na Laboreckej a pocitový chodník na Brigádnickej. Všetky sú zrealizované.

Z veľkých projektov nie je hotový ani jeden. „Stále totiž musíme čakať na dodatočné povolenia zo stavebného úradu. Tento rok by sa však mal realizovať kynologický park na Luníku VIII na Petzvalovej v bývalom areáli základnej školy s nákladmi 8 000 € a detské ihrisko na Bratislavskej. Tento projekt je spojený aj s minuloročným, keď už bola hraničná suma 12 000 €, a vyrastie tam veľké ihrisko s celkovou investíciou 22 000 €

Petangové ihrisko vybudované miestnou časťou Košice-Západ už slúži svojmu účelu

vysvetľuje Beregszászi. V tomto roku chcú pracovníci mestskej časti stihnúť postaviť bezbariérové inkluzívne ihrisko na Markušovej, detské ihrisko na Lučeneckej, detské ihrisko na Bratislavskej a doplniť fit-park na Toryskej ulici. To sú projekty za 10-tisíc eur.

Druhý ročník

Za rok 2020 bolo prijatých 8 malých projektov. Kúpené a dodané sú stany pre divadlo Hopi hope a germicídne žiariče pre organizácie mestskej časti, momentálne sa osádzajú knižné búdky. Pri dodávke nerezových stolov do školskej kuchyne na Považskej sa čaká na vyriešenie objednávkového listu. Ďalej sa práve rieši umiestnenie ďalšieho petangového ihriska. Na jeseň bude zorganizovaná akcia nazvaná Havkáč roka vo všetkých kynologických parkoch v mestskej časti Košice-Západ. Pri projekte hmyzích hotelov čakáme na ponuku od dodávateľa. V tohtoročnom pláne je aj edukatívna akcia Trhovisko bez plastov.

K piatim veľkým projektom s rozpočtom do 12 000 € z minulého roku patrí ihrisko na Barnolákovvej-Idanskej, kde sa čaká na sta-

Pocitový chodník si užívajú obyvatelia na Brigádnickej ulici

vebné povolenia. To isté platí o ihrisku pre dospelých (objemnejšie hojdačky, hracie prvky s väčšou nosnosťou atď.) na Kežmarskej v bývalom parku. „Ďalej ide o už spomínané ihrisko Bratislavskej, doplnenie fit prvkov na Troch hôrkach a kvetinový kruhový objazd s lúčnym porastom, ktorý je už zrealizovaný. Posledným projektom je parkovisko na Ulici slobody. S tým máme najväčšie starosti, pretože tam narážame na podzemné siete a to je veľký problém,“ konštatuje tajomník participatívneho rozpočtu mestskej časti Košice-Západ.

Stany pomôžu hendikepovaným umelcom z divadla Hopi hope napríklad pri predstaveniach za nepriaznivého počasia

PRINIESLI SME KNIŽNICE DO PARKOV

Jedným z projektov prijatých a zrealizovaných v rámci participatívneho rozpočtu v mestskej časti Košice-Západ sú takzvané knižné búdky. Naši obyvatelia ho podľa ohlasov na sociálnych sieťach prijali veľmi dobre. Nápad je veľmi jednoduchý a s úspechom už bol realizovaný aj v iných mestách a mestských častiach. Na piatich miestach, väčšinou v parkoch pri detských ihriskách, sme umiestnili drevené búdky s knihami. Ktokoľvek si môže niektorú z knižiek vziať a prečítať. Každý môže zároveň knihu, ktorú má už prečítanú doma, do búdky priniesť, aby si ju mohol požičať a prečítať niekto iný. Projekt má pre obyvateľov

hneď niekoľko benefitov. V prvom rade je to dostupnosť čítania pre kohokoľvek, kto o to má záujem. Či už mamička, ktorej dieťa sa hrá na blízkom ihrisku, alebo senior, ktorý si vyšiel posediť na lavičke v parku, má na skrátenie času knižku na dosah ruky. Nezanedbateľná je aj skutočnosť, že samotné knižky „žijú“ aj po prečítaní a nestoja zbytočne niekde na poličke, či možnosť, že niektorá z knižiek pritiahne k čítaniu dieťa, ktoré si ju možno len zo zvedavosti z búdky vezme. A ďalej – o koľko kníh viac je medzi ľuďmi, o toľko ich je menej v odpade, neraz aj komunálnom.

Vo všetkých búdkach boli hneď od začiatku aj knihy najrôznejšieho žánru. „Prvé várky literatúry pre každého sme zabezpečili v spolupráci s Verejnou knižnicou

Knižná búdky na Narcisovej, ako aj ostatné osadené v rámci participatívneho rozpočtu, na seba nesie farby mestskej časti Košice-Západ

V Zuzkinom parku slúži podobná búdky svojmu účelu už takmer pol roka

Jána Bocatia v Košiciach. Odtiaľ nám poskytli knihy zo svojich fondov. Za pomoc knižnici ďakujeme. Samozrejme, že budeme vďační aj všetkým dobrovoľníkom, obyvateľom, ktorí knižné búdky budú zásobovať a vymieňať prečítané knihy za neprečítané,“ hovorí starosta mestskej časti Košice-Západ Marcel Vrchota. Počiatkové obavy, že by sa knižné búdky mohli stať obeťami vyčítania vandalov, rozptýlila skúsenosť s tou, ktorú už v apríli umiestnilo v Zuzkinom parku občianske združenie Útulňa kníh. Zatiaľ tam stále stojí bez zmeny a nezaznamenali sme žiadnu sťažnosť, alebo podnet, že by niekto samotnú búdku, alebo knihy v nej poškodzoval.

**Kde všade
v našej mestskej časti
knižnú búdky nájdete:**

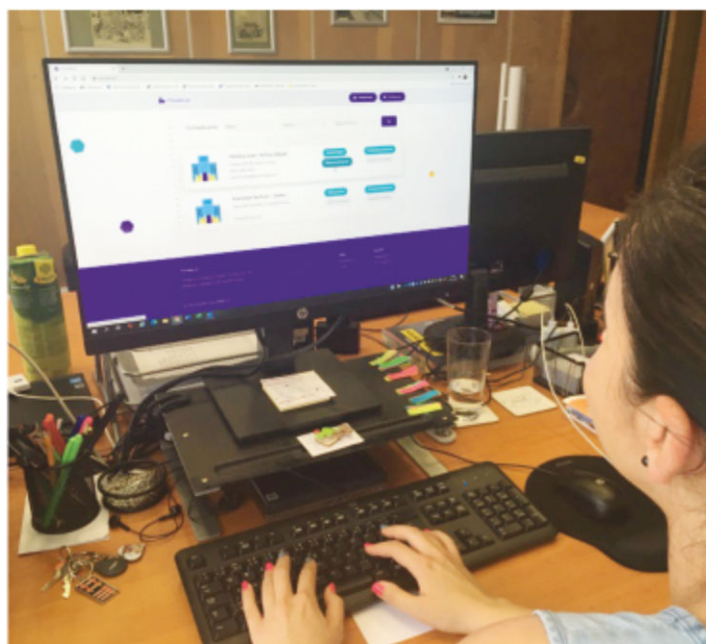
- Katkin park
- Park na Brigádnickej ulici
- Park na Gudernovej ulici
- Detské ihrisko na Petzvalovej ulici
- Detské ihrisko na Narcisovej

OBJEDNÁVKOVÝ SYSTÉM ŠETRÍ ČAS A NERVY

Máločo dokáže človeka tak rozladiť a nahnevať, ako keď musí stráviť dlhé desiatky minút nečinným čakaním v rade, či už niekde v obchode, alebo napríklad na niektorom úrade. Ak si potrebujete overiť podpis alebo nejakú zmluvu, na Miestnom úrade mestskej časti Košice-Západ sa zbytočnému čakaníu už niekoľko mesiacov môžete vyhnúť. A často to nie je práve zanedbateľný časový úsek. K dispozícii má každý buď telefonický, alebo internetový objednávací systém, prostredníctvom ktorého sa môže objednať na presný čas. Ak nemáte prístup k internetu, alebo potrebné zručnosti s komunikačnými technológiami, môžete si vybrať telefonické objednanie. Stačí zavolať na telefónne číslo 055/788 32 82. Dovoľte sa na kanceláriu prvého kontaktu, kde si dohodnete presný termín a pracovníčka príslušného oddelenia na prízemí budovy úradu na Triede SNP 39 vás zavola. Jednoduché je aj objednanie sa prostredníctvom internetu. Treba si len vo vašom prehliadači nájsť stránku paradie.sk a niekoľkými

klikmi sa zaregistrovať. Na monitore sa vám zobrazia termíny v polhodinových intervaloch. Kliknutím na vami vybraný termín si ho zarezervujete a bude vygenerovaný štvormiestny číselný PIN-kód. Ten si treba zapamätať, alebo zapísať. Keď vo vami vybranom termíne prídete na úrad, zavolajú vás práve spomínaným PIN-kódom.

Zarezervovať si príslušný termín môžete kedykoľvek počas úradných hodín. Systém hneď potvrdí klientovi rezerváciu podľa zadaného výberu - buď sms-správou, alebo e-mailom. Podľa slov pracovníčok príslušného oddelenia už klienti rezervačný internetový systém využívajú a veľmi si ho pochvaľujú. Najmä právnicki, či realitní agenti, ktorí často musia overovať viacstránkové zmluvy, tak nemusia príliš dlho čakať. Ak si k ušetrenému času pripočítate pohodlné parkovanie priamo pred budovou a možnosť vyhnúť sa v súčasnej pandemickej dobe možnému nebezpečenstvu nákazy pri čakaní v jednej miestnosti s neznámymi ľuďmi, niet nad čím rozmýšľať.

Treba však mať na pamäti jednu vec. Objednávkový systém platí len na overovanie podpisov a listín. Pracovníčky príslušného oddelenia upozorňujú, že ak si potrebujete vybaviť niečo na matrike, prípadne

na evidencii obyvateľstva, musíte klasicky prísť na úrad, prihlásiť sa do vyvolávacieho systému a čakať, kým na vás príde rad.

OPRAVILI SME CHODNÍKY I SCHODISKÁ

V priebehu leta sa pracovníci mestskej časti Košice-Západ sústredili, okrem iného, aj na najviac rozbité chodníky na sídlisku Terasa. V spolupráci s poslancami a aj po návrhoch od obyvateľov vybrali 17 úsekov, do ktorých sa pustila firma, ktorá bola vybratá vo verejnom obstarávaní. Mestská časť na to vo svojom rozpočte vyčlenila 28 000 €.

Robotníci a technika sa zahryzli do rozbitých chodníkov na Moldavskej ulici pri Lidli, pri križovatke ulíc Tri hôrky a Bernolákova, na Bernolákovej pri areáli ZUŠ, na Jedlíkovej, Petzvalovej, Ružinskej, Ružovej, Gudernovej pri obchodnom centre Erika, či pri križovatke ulíc Laborecká a Inžinierska. V blízkosti trhoviska na Luníku II čakala oprava dokonca na tri najviac rozbité úseky. Zrekonštruovaných bolo spolu 1335 m² chodníkov.

Dnes už chodníky na spomínaných úsekoch dostali nový asfaltový koberec. Bez akéhokoľvek preháňania sa dá povedať, že po nich Terasania môžu chodiť pohodlnej-

šie a bezpečnejšie. Nemusia sa tam totiž báť napríklad vyvrtnutého členka, keď stúpia do nejakej za dažďa vodou naplnenej, a teda menej viditeľnej, diery.

Koniec-koncov, môžete sa o tom presvedčiť aj sami na priložených fotografiách, aby ste mohli porovnať, ako vyzerali chodníky pred opravou a po nej.

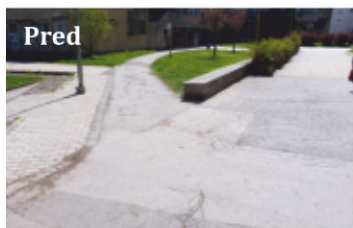
Nielen seniori určite ocenia aj celkovú rekonštrukciu viacerých schodísk na Terasa, ktoré zrealizovali v priebehu leta pracovníci mestskej časti Košice-Západ.

Už sa totiž dá pohodlne a bezpečne chodiť po schodoch na Popradskej v blízkosti Borovicového hája a na Ulici pokroku pri vchode s číslom 19. Prešli komplexnou obnovou a na Popradskej sú už aj bezbarierové. Zároveň sa nám podarilo menšou opravou schodiska potešiť aj domácich na Idanskej ulici a opravou partera, teda vchodového priestoru, zasa návštevníkov centra na Brigádnickej.

Takto sa asfaltoval chodník na Ružovej ulici ▶

Gudernova ulica

Gudernova pred OC Erika

Jedlíkova ulica

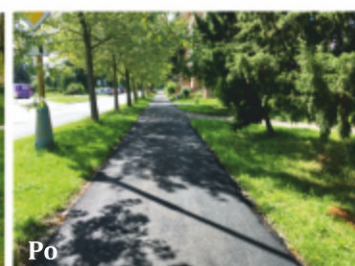
Laborecká-Inžinierska

Moldavská ulica

Petzvalova ulica

Ružínska ulica

Trieda SNP ulica

Trhovisko Lunik 2

Trhovisko Lunik 2

ČO OVPLYVŇUJE AJ VAŠU CENU ZA ODVOZ ODPADU

Platíme veľa za odpad? Ťažká otázka. Jedno je ale isté - budeme platiť ešte viac. Ľudia totiž stále viac a viac nakupujú, často aj zbytočnosti, ktoré neskôr vyhodí.

Na cenu za odvoz odpadu však vplyva aj to, či sused nevyhodí ku kontajnerom napríklad gauč či chladničku. Mal by ju odnieť na zberný dvor, kde ju zoberú a spracujú zadarmo. Čo myslíte, kto nakoniec zaplatí odvoz chladničky vyhodenej pri kontajneri? My všetci a nie jej majiteľ. Preto aj mestská polícia vyhladáva takýchto previnilcov a pokutuje ich. Ak uvidíte niekoho vynášať podobný veľký odpad ku kontajnerom, pokojne zavolajte na číslo 159.

Výšku ceny za odvoz komunálneho odpadu v skutočnosti ovplyvňuje každý jeden z nás. Ako? Vysvetle-

nie je jednoduché. Pred blokom máte kontajnery na odpad. Sú farebné a čierne. Každý Košičan platí za množstvo odpadu v čiernych kontajneroch. Čím je v nich viac odpadu, tým viac aj platíme. Za farebné kontajnery, v ktorých je vyseparovaný odpad, neplatíme. Čiže čím viac odpadu vyseparujeme a ten skončí vo farebnom kontajneri, tým menej ho bude v čiernom kontajneri, za odvoz ktorého už ale platíme.

Každá minca však má dve strany. Ak do farebného kontajnera vhodíte to, čo tam nepatrí, tak odpadová firma kontajner nezoberie ako „farebný“, ale ako komunálny odpad a zaplatia to všetci Košičania, čiže aj vy. Preto dávajte pozor, sklo hádžte do skla a podobne, prípadne na to upozornite suseda. Summa summarum - mali by sme separovať. Vy, aj vaši susedia. Mnohí vaši susedia to však nerobia. Skúste ich o to požiadať a vysvetliť im to. Som si istý, že viacerí budú mať rôzne výhovorky, iným to nedovolí ich ego a fráza, že to nemá význam a podobne. A pritom som si istý, že najviac na výšku ceny za odpad nadávajú práve tí, čo neseparujú.

Mnohí z nás by radi žili ako vo Švajčiarsku, aby mali čisto okolo domov a blokov. Aj ja. Ale ak väčšina z nás nezmení svoj prístup,

zmena nenastane. Len my sme totiž nositelia toho, ako a kde žijeme.

Ak neseparujete, skúste začať. Ak to urobia stovky Košičanov, bude to mať význam. A ak náhodou budú kontajnery na vyseparovaný odpad preplnené, dajte to vedieť na mailovú adresu miestnyurad@kosicezapad.sk.

MVDr. Zdenko Lipták,
poslanec MČ Košice-Západ

Foto: autor

PRIBUDLO NÁM 19 NOVÝCH LAVIČIEK

Miesta, kde je väčšia frekvencia chodcov, kde sa viac zdržiavajú seniori, či ľudia potrebujúci zdravotnú starostlivosť. Práve tam pracovníci mestskej časti Košice-Západ umiestňovali 20 nových lavičiek. Výrobiť a osadiť ich dala mestská časť, ktorá investíciu takmer 8 600 eur zafinancovala zo svojho rozpočtu.

Lavičky majú byť odolné voči vandalizmu. Predurčuje ich k tomu tvar, spôsob zasadenia do zeme i materiály použité pri ich výrobe. Zároveň je nemožné, aby sa na ne dalo ľahnúť, teda aby na nich ľudia

bez domova mohli prespávať. Miesta, kde nové lavičky pribudnú, navrhovali najmä miestni poslanci, ale aj samotní občania, či vedenie mestskej časti. Pri umiestnení bolo dôležité, aby na navrhnutých miestach nevedli inžinierske siete, vzhľadom ku kovovej konštrukcii najmä elektrické vedenie. Zároveň s umiestnením na konkrétne miesto musela súhlasiť minimálne polovica obyvateľov najbližšieho vchodu bytovky.

A kde v našej mestskej časti nové lavičky stoja? V prvej etape začiatkom augusta pribudli dve pri petangovom ihrisku na Luníku III,

dve na Bernolákovej ulici a po jednej na uliciach Sokolovská, Laborecká, Lesnícka, Kežmarská a Rožňavská. V etape koncom augusta boli osadené ďalšie, z toho tri v blízkosti Novej nemocnice a po jednej na uliciach Inžinierska, Nešporova, Trieda SNP, križovatka Kysucká-Trieda SNP, Hodonínska, na Luníku VIII v smere na Stodolovu a v Borovicovom háji. Menšie meškание nastalo len pri osádzaní lavičky na Muškátovej, ktorá má byť na svojom mieste do konca septembra.

Nová lavička na Lesníckej ►

DO LEGENDÁRNEHO KINA CHCÚ VRÁTIŤ ŽIVOT

Budova kina Družba v posledných rokoch chátrala, blýska sa jej na lepšie časy

Kino Družba na košickom sídlisku Terasa patrilo celé desaťročia k magnetom, ktorý priťahoval všetkých Košičanov. So svojimi možnosťami a kapacitou premietacej sály ponúkalo mnoho možností využitia. Samozrejme, v prvom rade sa v ňom premietali filmy. Dnes už na to obyvatelia a návštevníci metropoly východného Slovenska môžu len spomínať. Alebo, že by nie? Zdá sa, že legendárnemu kinu sa blýska na lepšie časy. Po viacerých nevydarených pokusoch o revitalizáciu Družby sa totiž rozhodli vrátiť do niekdajšieho stánku umenia kultúru ľudia, ktorých doterajšia činnosť naznačuje, že by to konečne mohlo vyjsť.

Podnetná história

Ikonickú budovu s kruhovým pôdorysom postavili podľa návrhu známeho košického architekta Jána Šprláka-Uličného ako poslednú v rámci jedného z prvých obchodno-spoločenských centier na vtedy novom sídlisku Terasa. Bolo vôbec prvým panoramatickým kinom v meste a jedným z prvých vo vtedajšom Československu. Pre verejnosť ho otvorili v decembri 1973, má teda bežne 50 rokov. Vtedy malo nevídanú kapacitu 500 divákov a dali sa v ňom premietat' okrem klasických 35-milimetrových filmov aj 70-milimetrové filmy. Ako jediné kino v Košiciach premietalo aj panoramatické filmy, čo si vyžadovalo vybaviť kino špeciálnym zariadením – od premietacky cez zosilňovače až po zvláštnu reproduktorovú sústavu. Panoramatické filmy sa však z krátko prestali nakrúcať, pretože výrobné náklady na ne boli príliš vysoké. Kino nezvládlo konkurenciu multikín. Poslednýkrát sa v ňom premietalo v roku 2002 a jeho prevádzka bola ukončená 15. novembra 2008.

Nevydarené pokusy

V nasledujúcich rokoch sa mesto viackrát snažilo prostredníctvom tendrov nájsť nového nájomcu postupne chátrajúcej budovy, ktorú v roku 2014 opustila aj dovtedy tam v prenajatých priestoroch sídlaca pobočka Slovenskej sporiteľne.

V tom istom roku schválili mestskí poslanci prenájom niekdajšej pýchy Československa českému podnikateľovi Tomášovi Vimmerovi. Ten mal v budove vytvoriť do roku 2016 moderný kultúrny multiplex Grand Stage Palace. V novej kinosále mali byť filmové predstavenia, koncerty i konferencie. Český investor stihol priestor len vypratať, potom práce zastavil. Odôvodňoval to zlým stavom objektu. Mesto mu vypovedalo zmluvu, pretože nedodrжал harmonogram prác. Mestskí poslanci mladému podnikateľovi neverili, že by dokázal päťmilionovú investíciu dokončiť. V roku 2018 chcelo mesto priestor predať v dobrovoľnej dražbe. Podľa znaleckého posudku z roku 2017 bola hodnota nehnuteľnosti takmer 800 000 €. Firma, ktorá mala o budovu záujem, však od svojho zámeru nakoniec upustila.

Prišli ľudia z kultúry

V súčasnosti prišiel nový záujemca o oživenie ikonickej budovy. Je ním občianske združenie Chi3, ktorého členmi sú herec a bývalý šéf činohry Štátneho divadla Košice Milan Antol a líder kapely No Name Igor Timko. Svoju predstavu projektu predstavili priamo na mieste, teda pri budove kina Družba, spoločne s primátorom Košíc Jaroslavom Polačekom, starostom mestskej časti Košice-Západ Marcelom Vrchotom a architektami Martinom Drahovským a Marekom Merjavým, ktorí znovuoživenie objektu podporujú.

„Som rodený Košičan, ktorý je hrdý na svoje mesto. Chýba tu však priestor s dostatočnou kapacitou na koncerty, či muzikálové produkcie. Zároveň ma roky trápi, že takýto architektonický skvost obrovskej kultúrnej hodnoty, ktorý by všade inde na svete zvelaďovali, sa postupne rozpadáva. Naším cieľom je vytvoriť z neho multifunkčný priestor, v ktorom by mohla žiť kultúra,“ hovorí Igor Timko. Podľa slov Milana Antola je sála v Družbe veľmi vhodná práve napríklad na muzikálové produkcie, ktoré sú jeho srdcu blízke. Tie si však vyžadujú jednak kapacitu okolo 700 miest a jednak dobré videnie a počutie z každého miesta, čo nie je v súčasných košických divadelných priestoroch samozrejmosťou.

Na fáhu sú mestskí poslanci

Podľa predstaveného projektu by malo z monofunkčnej stavby vzniknúť multikultúrne centrum. Priestory by mali okrem filmovej produkcie slúžiť aj na divadelné predstavenia, koncerty, výstavy a ďalšie kultúrne podujatia, ale aj na kongresy, vedecké konferencie, či prednášky. Prestavbou vznikne aj vhodné zázemie pre umelcov, vrátane nácvikových sál v doteraz nevyužitom suteréne a možnosti dostať sa do priestoru za javiskom pre divadelníkov. Súčasťou centra má byť aj štýlová kaviareň.

Autori projektu rátajú s viaczožkovým financovaním. Okrem investorov chcú využiť aj eurofondy v rámci pripravovaných výziev. Predpokladané investičné náklady predstavujú štyri milióny eur. Do štúdie doteraz investovali okolo desaťtisíc eur.

Na to, aby sa mohli pustiť do zhaňania financií a získavania potrebných stavebných povolení, však potrebujú autori získať majetkovo-právny vzťah k objektu,

jednoducho povedané si ho prenajať. A to teraz záleží na mestských poslancoch. Žiadosť o prenájom na 25 rokov za symbolické jedno euro ročne je už na magistráte podaná. Rozhodnúť o nej má zastupiteľstvo na septembrovom rokovaní.

Ak pôjde všetko podľa predpokladov, po dokončení všetkých potrebných procesov a príprave podkladov by sa mohlo začať s realizáciou stavby už v decembri 2022. Samotná rekonštrukcia by mala trvať približne štyri roky. Košičania by mohli zažiť otvorenie sedem rokov od podpisu zmluvy o prenájme.

Budúcnosť ukáže

„Detailne prepracovaná štúdia, ktorej cieľom je pretvoriť monofunkčnú budovu na viacúčelový priestor pri zachovaní charakteru skvelého architektonického diela, i ľudia, ktorí za ňou stoja, dávajú veľkú šancu na úspech,“ myslí si primátor Polaček.

„Dôležitejšia ako samotná štúdia je realizácia myšlienky prinavrátiť život a aktivity do tohto priestoru. Najviac si cením otvorenú komunikáciu a rešpekt k architektonickej hodnote budovy a zároveň zámer rozšíriť ponuku kultúry aj v exteriéri, čo môže byť prínosom nielen pre Terasu, ale pre celé Košice,“ prízvukuje M. Vrchota, starosta mestskej časti Košice-Západ.

„Som veľmi rád, že kino, ktoré som v detstve navštevoval, chcú nadšenci a lokálpatrioti z Chi3 zrenovovať a vdýchnuť mu život. Terasa si zaslúži mať obnovenú takú ikonickú stavbu a kultúrnu ustanoviť, akou je kino Družba,“ myslí si zástupca starostu Peter Huba, ktorý ovplyvní ďalší osud projektu aj ako poslanec a predseda finančnej komisie mestského zastupiteľstva.

Zároveň však upozorňuje, že s

Projekt oživenia priestoru ikonického kina Košičanom predstavili (zľava) architekt Martin Drahovský, líder kapely No name Igor Timko, primátor Jaroslav Polaček, starosta Marcel Vrchota a divadelník Milan Antol

Exteriér budovy v aktuálnom stave.

obnovou kina Družba je potrebné vybudovať aj dostatočný počet parkovacích miest a zachovať obľúbené trhovisko na Luniku II. „Som presvedčený, že aj po diskusiách s obyvateľmi sa podarí nájsť vhodné riešenie a z kina Družba sa opätovne stane miesto oddychu a stretávania sa Terasanom,“ tvrdí

P. Huba.

Ľudia, ktorí sa chopili nápadu vrátiť kultúru do Družby, ktorej by chceli ponechať aj historický názov, sú zatiaľ vo vyjadreniach opatrní.

„Ak sa to podarí, prinesie to kultúru nielen Terasanom, ale všetkým, ktorí Družbu navštevujú.“

Chcel by som tu o sedem rokov s kapelou hrať na otváracom koncerte. Keď sa to podarí, bude to super, ak sa to nepodarí, tak si

budeme môcť s čistým svedomím povedať, že sme to aspoň skúsili,“ hovorí líder No name Igor Timko.

Prvý náčrt projektu budúceho multikulturálneho centra Družba na Terasa

YCHOVÁVAME SI NASLEDOVNÍKOV

Miestny úrad mestskej časti Košice-Západ sa od začiatku školského roka zapája v spolupráci s Obchodnou akadémiou na Polárnej ulici v Košiciach do systému duálneho vzdelávania. Jednoducho povedané – vychováваме si nasledovníkov.

Duálne vzdelávania znamená, že študenti sa popri škole zúčastňujú aj na pracovnom procese, či už v nejakom podniku alebo napríklad v štátnej či verejnej inštitúcii. Tým vlastne už na stredných školách prepájajú teóriu s praxou. Študenti OA Polárna sa u nás budú učiť, ako poznatky z vyučovacieho procesu fungujú v skutočnom pracovnom procese. Keď sa napríklad učia účtovníctvo, ukážeme im, ako funguje účtovníctvo v praxi, či kde môžu byť nejaké rozdiely oproti teórii. Tí z nich, ktorí nebudú pokračovať v štúdiu na vysokej škole, tak budú mať väčší prienik do praxe a budú v nej lepšie využiteľní.

Na začiatku septembra sme si vybrali piatich prvákov, ktorí k nám budú chodiť jeden deň v týždni na 6 hodín. Budú sa tu učiť, ako to na úrade chodí. Konkrétne budú pomáhať najmä pri administratívnej činnosti na oddelení rozvoja, na sociálnom oddelení, organizačno-právnom oddelení a príručnú aj k práci na ekonomickom oddelení. Naučia sa napríklad, ako fungujú procesy na úrade, ako sa úradne komunikuje s ľuďmi, na

koho sa v akých prípadoch obrátiť, čo riešia mestské časti a čo mesto, čo je potrebné vybaviť napríklad len pri úmysle osadiť si novú lavičku, či riešiť problém na zelených plochách, ako fungujú projekty, či eurofondy.

Aby sme sa mohli zapojiť do systému duálneho vzdelávania, musel najprv úrad získať certifikát od Republikovej únie zamestnávateľov. Stali sme sa pracoviskom praktického vyučovania. Benefitom pre nás je okrem istej prestíže najmä možnosť vychovať si nových zamestnancov priamo na mieru. Náklady na to, vrátane finančnej odmeny študentom za odvedenú prácu, by mal každoročne pokryť príspevok od spomínanej únie.

Samotná škola sa venuje duálnemu vzdelávaniu už tretí školský rok. Spolupracuje s deväťástimi subjektami vrátane nášho úradu. „Zatiaľ sme na takýto spôsob vzdelávania zaznamenali len pozitívne ohlasy ako zo strany zamestnávateľov, tak aj žiakov a ich rodičov. Teší nás, že sa okruh možností pre našich študentov stále rozširuje aj napriek ťažkým pandemickým časom. A práve preto by som sa chcel poďakovať Miestnemu úradu mestskej časti Košice-Západ, že sa do takéhoto projektu s naším vzdelávacím ústavom pustil,“ skonštatoval riaditeľ školy Mgr. Michal Potoma.

ŠTUDUJEŠ NA OA POLÁRNA? ♦♦♦♦♦

PRIDAJ SA K NÁM
A SPOZNAJ MODERNÚ SAMOSPRÁVU

ZÍSKAJ CENNÉ SKÚSEŇOSTI

ZARÁBAJ ZA PRODUKTÍVNU PRÁCU

ZLEPŠI ŽIVOT OBYVATEĽOM UŽ AKO STREDOŠKOLÁK

Mestská časť Košice-Západ

miestnyurad@kosicezapad.sk | +421 908 799 307

OBJAVTE MONUMENTÁLNE UMELECKÉ DIELO PRIAMO NA TERASE

Za socializmu bolo v Košiciach len 5 gymnázií (teraz 26), jedno z tých s tradíciou je Trebišovská, keďže pôvodne to bola Kováčska 30, ktorá sa v r. 1987 presťahovala na Terasu. Budova je zaujímavá aj z architektonického pohľadu, keďže je (najmä pre toho, kto tam príde prvýkrát) príjemným labyrintom, v ktorom sa však do akéhokoľvek pavilónu dostanete suchou nohou (aj dvoma). Ak však chcete vidieť monumentálne umelecké dielo Ladislava Poliačika, artovo znázorňujúce základné vyučovacie predmety na základnej škole, stačí vám zájsť do vestibulu. A veru, je to zážitok! Rodák z Novák a absolvent odboru rezbárstvo na Škole umeleckého priemyslu v Bratislave Ladislav Poliačik (1942) sa s budúcou manželkou, ktorá žila v Koši-

ciach, zoznámil v Bardejove. Časom až päťčlenná rodinka žila na Terasa a potom na Hrnčiarскеj ulici. Odtiaľ to Poliačik nemal ďaleko ani do Školy úžitkového výtvarníctva na Majakovského ulici, kde učil modelovanie, ani do ateliéru na Kováčskej. Tam vyrábali dôkladné makety pre architektov,

ktorí pracovali v Stavoprojekte. Vo svojom ateliéri pracoval s hlinou, železom a drevom, a to aj napriek tomu, že nešťastne prišiel o prsty na ruku. V júli roku 1982 sa celá rodina Poliačikovcov vybrala na dovolenku do Juhoslávie. Keď už tam boli, rozhodli sa (s prihliadnutím na vtedajšiu politickú

situáciu v ČSSR) emigrovať. Na výber mali USA, Kanadu i Austráliu. V USA sa však občas nepredvídateľne strieľa, v Kanade bývajú zimy treskúce, a tak voľba padla na Austráliu. Po troch mesiacoch čakania na vízum v Belehrade rodina odletela do Sydney. Žiaľ, Poliačik už o niekoľko mesiacov (vo februári 1983) zomrel na krvácanie do mozgu. Jeho monumentálne dielo z roku 1977 ho však prežíva doteraz. Nájdete ho v spomínanom vestibule Gymnázia Trebišovská 12. Je perfektné, že škola ho chráni a stará sa o neho. Takéto dielo svojou nadčasovosťou robí školu nevšednou už pri jej vstupe. A nielen gymnázium, ale aj tam sídliacu základnú školu. Ich vestibul je tým pádom omnoho vkusnejší, než všelike inde.

Od r. 2013 má mesto talkshow BEZ ŠEPKÁRA s prívlastkom košická. Štyria z piatich pozoruhodných hostí sú z tohto mesta, a tak sa budete sa čudovať, koho zaujímavého v Košiciach máme. Keďže show je Bez šepkára, často to tak

aj vyzerá. Humor Milana Kolcuna a hĺbavosť Petra Béreša sa stretli v neopakovateľnom formáte. Pravidlom je blok aktuálnych vtipných správičiek založených na postrechoch z Košíc. Milan Kolcun svoju talkshow pravidelne orga-

nizuje v spolupráci so Štátnym divadlom na Malej scéne Štátneho divadla (Hlavná 76). Najbližšie 21. septembra (utorok) o 17:00 a 19:30. Hlavným hosťom bude herečka Henrieta Mičkovcová. Ďalšia talkshow bude 28. septem-

bra (utorok) o 17:00 a 19:30. Hlavným hosťom bude spevák Štefan Margita. Lístky predáva denná pokladňa Štátneho divadla v historickej budove divadla.

Najbližšie Potulky mestom Košice

1. - 3. október 2021 Pôvaby sídliska Železníky

Od kiaľ sa pozorovali Košice. Čo sa robilo na Šibenej hore? 10 diel slávnych umelcov vo verejnom priestore. Kde žila Ľudmila Cervanová? Stále funkčný stánok PNS. Kedy zmizol emblematický televízny vysielateľ? Nádherný výhľad na mesto. Rozhľadňa Civilnej ochrany z 50. rokov. 1.kúpeľňa pre psov v Košiciach. Zelený koridor

a bezmotorová zóna. Slavobrána z horúcovodu a iné.

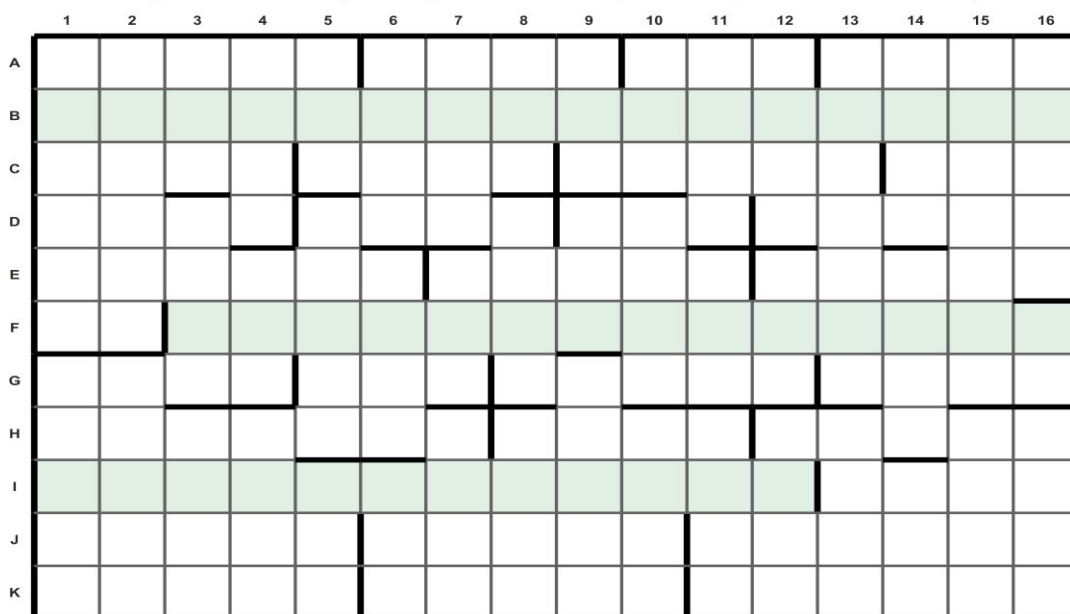
Začiatok na zastávke autobusu Železníky.
Autobusy č. 15, 16 a 54.
Dĺžka potulky: 70 minút.
Koniec potulky:
pri bočnom vchode do Verejného cintorína (od Železníkov).

5. - 7. november 2021 Čo prezrádzajú erby

Okolo nás je plno erbov. Ako vznikli a ako sa vyvíjali? Čo prezrádzajú o majiteľoch? Erby na nečakaných miestach. Nešľachtické erby. Najstaršia mestská erbová listina v Európe daná panovníkom mestu je košická. Aliančné erby. Pápežský erb. Pokazený erb a iné.

Motivačný výrok:

„Tak ako najsilnejší vietor nepohne pevnou skalou, tak ... **TAJNIČKA.**“

Vodorovne:

- **A.** Krvná skup. "0" (hov.), cit. vyjadruje pohyb pri skoku, pohybuj nožom, odpor. - **B.** **Tajnička č. 1.** - **C.** Udierajte, patriaci Ale, podarúnok (básn.), nápis na hrobch. - **D.** Okolo, vôkol (bás.), baltické more (hovor.), Public Key Encryption (skr.), kovbojská slávnosť. - **E.** Jemnozrnná cestovina, vyhrňal rukávy, adamovské strojárne. - **F.** Rozum, **tajnička č. 3.** - **G.** Atypický výrobok, orientálna flauta, poozobáva, vpíjalo. - **H.** Dáš piť, kvapka z oka, dedo (hypok.). - **I.** **Tajnička č. 2,** druh lyžiarskeho vosku. - **J.** Adresát ponuky, česká spojka (alebo), expresný vlak kategórie Inter City (hovor.). - **K.** Cudzie mužské meno, skladisko, skúmaním niečo poznal.

Zvisle:

- **1.** Bokom, zn. amer. piva. - **2.** Unikátny jav, tavenie. - **3.** Literárny (skr.), osmičky /kart./, ničí v ohni. - **4.** Čierny austrálsky vták, nakúp, poolamuj. - **5.** Citosl. pochopenia, stavaj, pero na ozdobné písmo. - **6.** Citoslovce upozornenia, hnevá, zlostí (expres.), nasalis (skr.). - **7.** Uplietol (veniec), stupeň výkonnosti v džude, výčap, krčma (hovor.). - **8.** Majiteľ, tam (náreč.), smeroval. - **9.** Kosák (zastar.), poštové smerovacie číslo (skr.), hnev. - **10.** Rádioaktívne odpady (skr.), úbytok na váhe tekutín, jelenia trofej. - **11.** Koniec (nemeč.), tenisový úder, aromatická rastlina. - **12.** Žiara (bás.), starorímsky pozdrav, deciliter (hovor.). - **13.** Starozhídovský kráľ, dvakrát znížený tón E. - **14.** Juhoázijská rastlina, vrstva prvohôr, Klub českých turistů (skr.). - **15.** Urobil únos, vojenská farba. - **16.** Sipenie, molybdén (zn.), veľký dravý vták.

POMOC: OBLÁT, UNIKUM, UDU, RAIMO.

5-minútový
kuchár

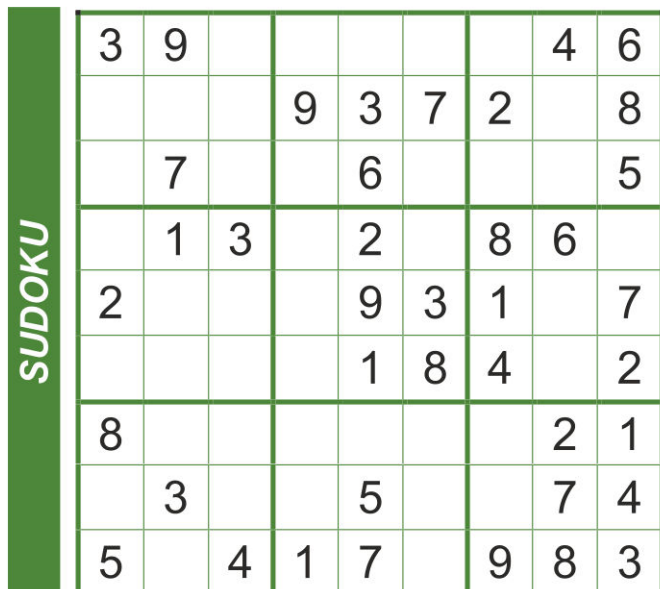
RAŇAJKOVÁ CHUTNÁ OMELETA

Suroviny na prípravu
(1 porcia)

kocka masla
1 menšia cibuľa
paprika (čerstvá)
šunka
3 vajička
strúhaný syr
soľ
korenie (podľa chuti)

Cibuľku, papriku a šunku nakrájame na drobno a na panvici orestujeme na masle. V miske si rozšľaháme vajička a prisypeme k nim strúhaný syr. Zamiešame, osolíme, okoreníme a vylejeme na panvicu. Smažíme na miernom ohni do stuhnutia. podávame s čerstvým chlebíkom.

**Dobrá
chuť!**

2021 PRIMA MUSICA PYRAMIDA

Mestská časť Košice-Západ
pozýva
na sériu exkluzívnych koncertov

15. september / DOLOROSA - PRÍBEH (NE)OBYČAJNEJ ŽENY

Hudobno-poetické spracovanie príbehu azda najznámejšej ženy a matky sveta. V deň, keď si pripomíname Sedembolestnú Pannu Máriu ako Patrónku Slovenska, prinášame v spolupráci s tvorivou skupinou Poetica Musica, pôsobiacou na slovenskej hudobnej scéne viac než desať rokov, pohľad na túto výnimočnú dievčinu, ženu, trpiacu, ale vernú matku. Jej príbeh viac než dvetisíc rokov oslovuje veriacich i neveriacich a je stále rovnako aktuálny. O to viac, pri príležitosti príchodu pápeža Františka do Košíc, bude koncert zároveň ideálnym zvýraznením biblického i historického rozmeru Márie. Autorské pásmo o živote, putovaní, radosti, ale najmä o bolestiach Márie ponúkne Poetica Musica v plnom zložení, vrátane autorky a interpretky Zuzany Eperješiovej, slovom bude sprevádzať katolícky kňaz Martin Gnip.

22. september / OD FUJARY K ROCK-N-ROLLU

Netradičné spracovanie preslávených svetových hitov v podaní známej formácie SilBand okolo bratov Silvayovcov. V ich „nástrojovke“ nesmú chýbať nástroje ako fujara, gajdy, cimbal, kachon, pišťalky, basa, gitara či husle. Výsledkom aranžmánov sú až prekvapivo znejúce hudobné lahôdky. Podoba svetovo známych skladieb odznie tak, ako by ste ani nečakali, a to napriek tomu, že vás večerom bude sprevádzať dobre známa „cimbalovka“. Ako hosť zároveň vystúpi spevák a gitarista Robo Šimko, aktuálne frontman skupiny Desmod. K skladbám večera budú určite patriť tituly ako Children od R.Millesa, Piazzollovo LiberTango, Dinicova Ciocarlia známa aj ako Slavík, či preslávený hit We are the Champions od skupiny Queen. A omnoho viac...

29. september / BOLO NÁS JEDENÁŠŤ - PRE MILANA LASICU

Hudobné defilé najznámejších skladieb a textov maestra Lasicu, ktoré pozná azda každý malý či veľký Slovák. Úryvky o jeho živote a zhudobnené texty piesní troch mágov slovenského humoru – Lasicu, Satinského a Filipa. Koncert bude živou spomienkou na pôsobenie a pamiatku nedávno zosnulého Milana Lasicu, dnes už Legendy s veľkým „L“. O hudobnú stránku večera sa postará bansko-bystrická formácia Jaro Filip Tribute band a memoáre maestra Lasicu sprítomní herec košického štátneho divadla Róbert Šudík. Skladby ako Keď som išiel do lesa, Jano bol chlap, Sťahovaví vtáci a ďalšie sú považované za poklad slovenskej hudobnej tvorby.

6. október / JOMTOV - ŽIDOVSKÉ TRADÍCIE SVETA

Pútavé rozprávanie popretkávané pravým hudobným klezmerom s dynamickou i baladickou atmosférou azda najstaršieho etnika sveta. Co všetko hebrejský národ uznával a aké svetské či náboženské zvyky sa zachovali dodnes? Na akú hudbu sa „jidiš“ národ zabával na svadbách či historických slávnostiach? O akých zvykoch a obyčajoch židov sa dodnes píše svetové titulky v novinách? O hudobnú stránku večera sa postará zoskupenie Di Asher Klezmer v zložení Mária Šabaková, Peter Boroš, Michal Vozník, Peter Tomi a Braňo Valanský, o sprievodné slovo zas zástupca židovskej obce na Slovensku.

BUDOVA PYRAMÍDY, Tr. SNP 39, Košice

Vstupenky v cene 5 € si môžete zakúpiť osobne v Átrium klube,
Zuzkin park 4, Košice, Luník I. Tel.: 055 643 25 71, e-mail: atrium@kosicezapad.sk

vždy
o 18:00

Podujatie sa bude konať podľa aktuálnych opatrení v súvislosti s ochranou zdravia pred šírením ochorenia COVID-19.

Miestny úrad Mestskej časti Košice-Západ, Trieda SNP 39, 040 11 Košice, IČO: 00690970
Najbližšie vydanie občasnika Terasa: december 2021, Tlač: Bittner print s.r.o., Ivanská cesta 2c, 821 04 Bratislava
Redakčná rada: šéfredaktor: PHDr. Dominik Béreš, redaktor: Ľubomír Ferko, grafik: Jana Bermannová,
členovia rady: MVDr. Zdenko Lipták, Mgr. Dominik Karaffa, Mgr. Peter Liba, Ing. Slavomír Pavelčák, PhD.
Neoznačené fotografie dodala MČ Košice-Západ.
Nepredajné, EV 3964/10; ISSN 1338-6921, www.kosicezapad.sk, Tel.: 055/788 32 00